

יודישע

ארבייטער-צייטונג

ארגאן פֿון דער סאציאל-דעמאקראטישער פארטיי.

ערשיינט יעדען פרייטאג.

אבאנאמענטס-פרייז :

יעהרליך : 4. קראנען.
האלביעהרליך : 2. קראנען.
פיערמעהרליך : 1. קראנען.

פרייז פֿון אבאנאמענט :

פֿיר יעדער שורה פעמיט אַרער
איהר פלאטץ 10 העללער.

די אדרעסע פֿון דער רעדאקציע :

און אדמיניסטראציע :
Jüdische Arbeiter Zeitung
Kraków,
Ślawkowska 29.

טעלעפאן נומער 624

איינצעלנע נומער 8 העל.

Kraków, piątek 23 lutego 1906.

נומר 47.

קראקוי, 23 פעברואר 1906.

גענאסען, פערשפרייט די "יודישע ארבייטער צייטונג"!

פאליטישע איבערזיכט.

די אונגארישע טראניקאמעדיע.

ווייז און שפיעצן, ווען זיי וועלען זייערע וואהונגן נישט מעהר בעפועצן מיט די טייערסטע דיוואנען און טאפעטען, מיט נעשינעטע מעבעל און טויזענדער אנדערע לוקסוס זאכען, וועלען אלע ארבייטער, וועלכע בעשעפטיגט זיך יעצט מיט דעם מאכען פֿון אוועלכע לוקסוס זאכען, מעהר נישט האבען קיין ארבייט, אלאז אויך נישט קיין פֿערייענסט, און וועלען דארויך פֿערלירען די מעגליכקייט צו עקזיסטירען.

מען גלויבט אלאז, אז דער לוקסוס פֿון די רייכע איז מפרנס די ארימע.

אין דער היינטיגער פֿערקעהרטער וועלט שטעקט ליידער א סך אמת אין דיווערסיטעט, ווען מיר זאלען אבער בעטראכטען דעם לוקסוס פֿון די רייכע פֿון אנאנדער, פֿון דעם שטאנדפונקט פֿון איין אמת'ע סאָלקסווירט-שאַפֿט, דאָן וועלען מיר קריגען א נאנץ אנדערע מיינונג, וועלכע איז גראדע דער היפוך פֿון דער אלגעמיינע אנגענומענער מיינונג איבער די זאך.

מיר וועלען נאך אפאל איבערזעהן וואָס מיר האָבען שוין פֿריהער געזאגט, אן אלע מענשען לעבען דורך דעם קאנסום, דעם פֿערברויך פֿון סחורות, אז די זאגענאנטע פראדוקטיווע ארבייטער, ד. ה. די ארבייטער, וועלכע בעשאפֿען די סחורות, דארפֿען אלאז אלע צוזאמען אָנארבייטען אזוי פֿיעל סחורות, אז אלע מענשען, די נישט פראדוקטיווע ארבייטער צוגע-רעכענט, זאלען פֿון דיווערסומע אָנגעארבייטע סחורות קאנען ציהען זייער חיונה.

אונטער די יעצט עקזיסטירענדע אומשטענדען קריגט כמעט יעדער מענטש דעם לאָהן פֿאַר זיין טהעטיגקייט בעצאָהלט אין באַזיר געלד. מיט דעם געלד קויפט ער אין די פֿערשידענע קראַמען און מאַנאָווען וועדער איין אלע זאכען וואָס ער דארף האָבען אויף די חיונה פֿאַר זיך און זיין פֿאַמיליע.

אלע סחורות, וועלכע געפֿינען זיך אויף די מאַרקען, אין די קראַמען און מאַנאָווען וואו זיי ווערען געהאלטען צום פֿערקויף, זיינען ארבייטס-פראדוקטען פֿון די פראדוצירענדע ארבייטער; דער סך הכל פֿון אלע דיווע סחורות איז דאָס ארבייטספראדוקט פֿון גאנצען פֿאָלק, מען קאן זיך די זאך אייגענטליך אזוי פֿאַרשטעלען, ווי ווען יעדער איינצעלנער ארבייטער וואָלט צוגעשטעלט דעם פראדוקט פֿון זיין ארבייט אין דיווע מאַנאָווען, פֿון וועלכע ער וואָלט זיך דאָנעטען אָבערנומען זיין חלק פֿון דעם ארבייטספראדוקט. דיווער חלק ווערט יעצט בעשטימט דורך דעם לאָהן וואָס דער ארבייטער ערהאלט פֿאַר זיין ארבייט.

שטעלט מען זיך די זאך אזוי פֿאַר, ווי זיי איז עס טאקע אין דער אמת'ן און מען בעמערקט עס נישט נור צולייב דאָס אריינמישען זיך פֿון געלד, אז נעמליך יעדער מענטש זאל אנשטאט דעם געלד-לאָהן קריגען גלייך די סחורות, וועלכע ער קויפט זיך היינט פֿאַר דאָס ערהאלטענע געלד, וועט אונז זאָפֿאָרט קלאָר ווערען, אז אלע ארבייטער, וועלכע פֿאַרברייטערען לוקסוס זאכען ערהאלטען וועניג אָדער נאָר נישט פֿון די זאכען וואָס זיי פראדוצירען פֿאַר זייער אייגענעם פֿערברויך, זאָנערען פֿערברויכען נור אוועלכע זאכען, וועלכע געהן אונטערן נאָמען פֿון אלגעמיינע גרויסע פֿערברויכע ארטיקלען. אלע געוועהנליכע סחורות, אָהן וועלכע די מענשען קאנען באַזירן אויפֿן נישט אריסקומען, ווי געוועהנליכע לעבענסמיטלען, קליידער וואָהונגען, הויז און קיך כלים, א. ה. וו., בילדען אלאז אין א געוויסען גראד, א בעזונדערע

דער אינגארישער פארלאמענט איז אויסגעלויזט, זיינע אויבאקאציאנען זענען פֿערווענדעט, דער פלאטץ פֿאַרום איז בעזעצט מיט זעלנער און פֿאַר-ליציי — דאָס איז דער סך הכל פֿון דער סאָליטיק, וואָס די קאָאליצאַן האט געפֿיהרט אין אינגארן זייט א יאָהר, ווען זי האָט מיט א יאָהר צוריק געוויקלט ביי די וואהלען און איז געוואָרען א מעהרהייט אין פארלאמענט האָט זי זיך געוויס נישט געריכט, אז זי וועט אזוי ענדיגען, ווער עס האָט געקענט דעם אונגארישען פארלאמענט ווייס, אז אויסער דעם ענגלישען איז ער געווען דער שטאַרקסטער, דער קאנסטיטוציאָנעלסטער אין אייראָפּא. אין דער צייט ווען אין אנדערע לענדער און אויך אין עסטרייך איז דער פֿאַר-לאַמענטאָריזם געפֿאלען, בעדייטליך אנגעוואָרען ווין שטאַלץ אין די אמאָליגע בעדייטונג, איז ער אין אינגארן געווען אלמעכטיג, און איצט איז ער מיט אמאָל ארונטער געפֿאלען אונטער אלע פארלאמענטען, דאָס וואָס האָט איצט פֿאַסירט אין אינגארן האָט זאָנאָר נאָך אין עסטרייך, אין דעם האַלב אַבסאָלויטישען לאַנד נאָך נישט פֿאַסירט, ווער איז אין דעם שולדיג? מען מוז זאָגען, אז ביידע צדדים גלייך: די רעגירונג און די קאָאליצאַן. די רע-גירונג, זיי וועלכער די דייטשע קאמענדע אין מיליטער איז וויכטיגער פֿון אלעם אין דער וועלט און די קאָאליצאַן, וועלכע האָט זיך איבער זאָ גאָרישקייט אַרומגעריסען, ביידע צדדים זענען ווערט איינע די אנדערע, און עס וואָלט נאָטירליך נאָר נישט אויסגעמאַכט, ווען נישט דער פֿאַקט, אז דאָ איז אריינגעמישט א דריטער, דער פארלאמענט, וועלכער איז דאָך אין פֿער-גלייך מיט דער זעלבסט הערשענדער רעגירונג א געוועהלעכע קערפערשאַפֿט. אָבער די גרעסטע מפלה פֿון דער קאָאליצאַן איז די רהינקייט, וועלכע הערשט איבעראַל אין אונגארן. זיי צייגט אז די קאָאליצאַן האָט דורך איהר פֿינדליכע שטעלונג געגען דעם אלגעמיינעם וואהלערעכט אנגעוואָרען די סימפּאטע פֿון די ברייטע מאַסען, וועלכע זי האָט נאָך מיט א יאָהר צוריק געהאַט.

וואָס פֿאַר א ווירקונג דאָס וועט האָבען אויף דעם פארלאמענט אין עסטרייך אדער דייטליכער אויף דער פֿאַרעקמירטער וואהלערעכט איז שווער פֿאַראַויס צוזעהען. עס זענען דאָ חלוקי דעות, און דערביי דארף מען נישט פֿערגעסען, אז עסטרייך איז אַ ראַנד פֿון די מעגליכסטע איבערראַשונגען...

די עיקרים פֿון דער פאליטישער-עקאנאמיע.

II.

דער לוקסוס.

עס איז א ווייט פֿערשפרייטע מיינונג, וועלכע ווערט פֿון די מיינסטע מענשען געהאלטען אלס אַבסאָלויט ריכטיג, אז דער לוקסוס פֿון די רייכע איז א קוואל פֿון פרנסה, א ברכה פֿאַר די ארבייטער, זיי גלויבען אז ווען די רייכע וועלען מעהר נישט קליידען זייערע פֿרויען און מעכטער אין סאַמעט,

Proszę zawsze **Wyrobu krajowego!**
żądać

Munka oszczędzające, jędrne mydło
z „nosorożcem“ lub „kosą“

z Pierwszej Galicyjskiej Parowej Fabryki mydła i świece

Szymona Munka w Żywcu

(Założonej w roku 1846) Próbki i cenniki darmo.

Wydawnictwa Spółki nakładowej „Książka“.

- ***Blos Wilhelm.** Rewolucya Francuska. Z 2 rycinami. Dwa tomy (Na cienkim papierze 2 tomy w jednym). Cena 12 koron.
- ***Feldman W.** O Rosyi. Cena 1 korona.
- ***Informator.** Stronniotwa polityczne w Królestwie Polskiem. Cena 2 korony.
- Kalthoff Albert.** Światopogląd religijny. (Treść: Przedmowa. Wstęp. — Nieskończoność świata. — Zachowanie siły. — Teorya rozwoju. — Pochodzenie wiary w Boga. — Treść wiary w Boga. — Modlitwa. — Stary i nowy człowiek. — Wiara i wiedza. — Wiara i jednostka. — Wiara i życie. — Prawo dziedziczości. — Prawo przystosowania. — Idealizm. — Ideał i życie. — Ideał jednostki. — Ideał społeczny. — Ideał religijny. — Wspólnota religijna. — Kult religijny. — Biblia. — Nauka religii. — Religijne wychowanie młodzieży. — Symbole religijne. — Religia a klechy. — Rzut oka wstecz). Cena 3 korony 20 halerzy.
- ***Kasprowicz Jan.** Chrystus. Poemat społeczno-religijny. Cena 3 korony w oprawie.
- ***Mańkowski Mieczysław.** U stóp szubienicy. Urywek ze wspomnień więziennych „proletaryatczyka“. Cena 60 halerzy.
- ***Marks-Engels-Liebknecht.** Odbudowanie Polski. (Zbiór artykułów o kwestyi polskiej) Cena 2 korony.
- ***Narkiewicz-Jodko i Szymon Dyksta.** Polski Socjalizm Utopijny na emigracyi. (Dwie rozprawy). Cena 1 kor. 20 hal.
- Orkan Władysław.** Herkules nowożytny i inne wesołe rzeczy. (Zbiór nowel). Cena 2 korony.
- Orkan Władysław.** Ofiara. Fragment w 3 aktach z 1846 r. Cena 1 korona 50 halerzy.
- Orkan Władysław.** Wina i Kara. Tragedya w 3-ech aktach. Cena 2 kor.
- ***Płochocki Leon.** Rosyjskie partye polityczne i ich stosunek do sprawy polskiej. (Treść: Przedmowa. — 1881 — 1903. Rosyjskie stronniotwa polityczne w przededniu wojny. — Stronniotwa rosyjskie wobec sprawy polskiej. — Dodatki). Cena 3 korony.
- ***Stepniak S.** Losy nihilisty. Romans. Z przedmową Jerzego Brandesa. Cena 6 koron.
- Verhaeren E.** Jutrznie. Dramat społeczny. Przekład Maryi Markowskiej. Cena 2 korony.

- ***Gierszyński Henryk dr.** Emigracya i Skarb narodowy. Cena 20 halerzy.
 - ***Luśnia Michał.** Jak się narody rządzą? (Wydawnictwo Związku Postępowej Młodzieży Polskiej z funduszu imienia H. Bukowskiego). Cena 60 halerzy.
 - ***Plechanow.** Anarchizm i socjalizm. Cena 2 koron 60 hal
 - ***Rocznik Związku Postępowej Młodzieży Polskiej.** Rocznik I 1905. Cena 1 korona.
 - Rops F.** Porządek panuje w Warszawie. (Wspaniała heliografia). Cena 7 koron 50 halerzy.
 - ***Zmowa powszechna przeciw rządowi** (Wydawnictwo Ludowego Koła Oświaty). Cena 30 hal.
- Wydawnictwa, oznaczone gwiazdką (*) nabywać można również na specjalnym cienkim papierze).

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Pod prasą i wkrótce wyjdą.

Jaeckh G. Historia Międzynarodowego Stowarzyszenia Robotników.

Promus C. Powstanie chrześcijaństwa.

Wasilewski Leon. Rządy konstytucyjne w Zachodniej Europie i Ameryce.

Wydawca odpowiedzialny redaktor **Ignacy Gross.**

Verlangen Sie gratis

und franko meinen grossen, reichillustrierten Hauptkatalog mit über 1000 Abbildungen aller Arten Nickel-, Silber- und Golduhren, Marke Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte, sowie aller Gattungen solider Gold- und Silberwaren zu Original Fabrikpreisen

Nickel Remontoir-Uhr	K	3.—
System Roskopf Patent-Uhr	K	4.—
System Roskopf, schwarz, Stahl Rem.-Uhr	K	4.—
Schweizer Oryginal Syst. Roskopf Patent	K	5.—
Goldin Remont.-Uhr „Luna“-Werk . . .	K	7:50
Silber Remont.-Uhr „Gloria“-Werk . . .	K	7:60
Silber Remont. Uhr Doppelmantel . . .	K	11:50
Silber Panzerk.m.Springring 15 gr.schw.	K	2:40
Rus-isch Tula Nickel Zylinder Remont.-		
Uhr mit „Luna“-Werk	K	9:50
Kuckuckuhr K 8 50, Weckuhr K 2:90, Küchen-		
uhr K 3.—, Schwarzwälder-Uhr K 2.—.		

Für jede Uhr 3 Jahre schriftliche Garantie. — Kein Risiko
Umtausch gestattet oder Geld retour!

Hanns Konrad

Erste Uhren-Fabrik in Brüx Nr. 315 (Böhmen).

Do
Ameryki!

jakoteż do innych! zamorskich krajów przeprowia
najtaniej powszechnie znana firma

B. Karlsberg, Hamburg
Ferdinandstr 15.

Nim kto szyfkartę kupi, niech porówna
moje ceny z cenami agentów okrętowych.

Skład Piwa Karwinskiego

Jego Eksc. hr. Larisch-Mönnich'a

Kraków, ul. Poselska 15 — Telefon 431
poleca P. T. Publicznosci swoje wysmienite piwa

PIWO ZDROWOTNE

à la Kulmbachskie

(Granabräu)

I PIWO CESARSKIE

à la Pilzneńskie, beczkowe i butelkowe.

Wysyłka do domu. — O liczne zamówienia uprzejmie uprasza

Skład Piwa Karwinskiego

Z drukarni Józefa Fischera w Krakowie

אלס לוקסוס ארבייטער — שמענדיג וועט זיך אונזער אויבען אויסגעשטראָן-
כענע מיינונג ארויסשטעלען אלס ריכטיג.

וואו די מערהייט פֿון פֿאלק האלט נאך פֿאר א לוקסוס דעם גע-
ברויך פֿון זיף און דאָס לעזען פֿון צייטונגען, דאָרט ארבייטען איך די אר-
בייטער וואָס פֿאַרזיכערן דויע ארטיקלען נישט פֿאַרן נאנצען כלל, זאָרען
נור פֿאַר דעם קליינעם הויפֿען בעסער געשטעלטע מענשען וואָס זענען
כיכלת דויע זאכען צו קויפֿען, וועהרענד זיי נוסא האבען א נאָנץ קליינעם
חלק אין דעם פֿערברויך פֿון די ארטיקלען וואָס זיי בעשאפֿען מיט זייער
פֿראצע.

וועהרענד אין דער היינטיגער געזעלשאפט אלוואָ האָט דער לוקסוס
אלס רעזולטאט, דאָס די אלע ארבייטער וואָס בעשעפֿטיגען זיך מיט זיין
פֿאַרדוקציע, מווען אויסגעהאלטען ווערען פֿון זייערע בירער-ארבייטער, ווייל
דער פֿאַרדוקט פֿון זייער פֿראצע ווערט פֿערברויכט פֿון דער פֿעהרעלמאנ-
מעסיג קליינער צאהל רייכע, וואָלט אין א פֿערניגטע אָרנאנזירער גע-
זעלשאפט דער לוקסוס געקאנט דיענען אלס איין אויסגעצייכענטעם בילדונגס-
מיטעל.

וואָרום וויבאלד די ארבייט פֿון די מענשען איז אוי פֿאַרדוקטיוו גע-
וואָרען, אז עס איז שוין נישט מעהר נייטווענדיג דאָס יעדער אייגענעלער זאל
פֿערזענלעך זיין נאנצע ארבייטסקראפט אום צו זיין אים שמאנדע צו פֿער-
שאפֿען זיך נור די גויסנסטע לעבענסמיטלען, איז שוין דאָן פֿאַראן די
מעגליכקייט, אז די אויף אזא אופן פֿרייגעוואָרענע ארבייט זאל קאנען פֿער-
ווערט ווערען נישט נור צו שאפֿען מעהר פֿאַרדוקטען נור אויך צו מאכען
זיי בעסער און שענער. דער געברויך פֿון געשמאקטעלע זאכען פֿעראידעלט
דעם מענשענס געשמאק און בילדעט אין איהם אויס די ליעבע צו דעם
שענעם, און אזוי ווי די מאסע פֿון פֿאלק, וועט אין דעם נייעם געזעלשאפט
סיסטעם זיין אים שמאנדע צו געניסען פֿון די אלע פֿערבעסערונגען און
פֿערשענערונגען, וועט אין איהר דאדורך ארויסגערופֿען ווערען דאָס שמערבען
נאך קונסט און וויסענשאפט, און די פֿרייע צייט וואָס וועט איהר דערנאך
בלייבען דורך די פֿערמעהרעטע און פֿערבעסערטע פֿאַרדוקציע, וועט זי קאנען
בענוצען אויף נייסמיג אויסצובילדען זיך. וועהרענד היינט אום די נייסמיג
בילדונג ווי אויך דער נענט פֿון די פֿיינע לוקסוס ארטיקלען, מעהר אָדער
וועניגער, א מאָנאפֿאָל פֿון די רייכע, וואָלט בילדונג און נענט געוואָרען
מעגליך פֿאַר אלע, ווען א פֿערנונטמינע געזעלשאפטס-אָרנאנזירען וואָלט
איינגעפֿיהרט, אז די גענוסמיטלען זאלען בשותפותדיג פֿאַרדוקצירט און פֿער-
ברויכט ווערען, דערנאך וואָלט זיך אויך ארויסגעשטעלט, ווי לעכערליך און
נאריש עס איז די בעהויפטונג פֿון די גענער, אז דער סאָציאליזמוס וועט
פֿערניכטען די קילמור.

ריכטען א וואָהנונג מיט דער אויסגעבלידונג פֿאַר איין איינציגער פֿאַמיליע!
ווי פֿיעל איינפֿאַכע, אָבער דערפֿאַר געזונדע און פֿעהרליכע דירות מיט דער
נייטיגער אויסגעבלידונג וואָלטען דויע 1000 מענשען געקאנט אויסבויען אין
איין יאָהר!

און דויע ארבייטער, וועלכע בויען די פֿאַלשטע און מאכען דאָס
טהייערע מעבעל, ווי לעבען זיי אין ווירקליכקייט: אין אייגענענע, פֿער-
שטיקטע דירות, אָהן לופֿט און ליכט, ענג צוזאמענגעפֿאַקט ווי הערינג,.
מענער און פֿרויען, דערוואקסענע און קינדער אלע אין איינעם, שלאפענדיג,
קאכענדיג און אָפט זאגנאר ארבייטענדיג אַלץ אין דעמולעכען צימער!

און פֿערנעמט נישט, אז אלעס וואָס דויע לוקסוס ארבייטער פֿער-
ברויכען סיי אויף וואהנונג, סיי אויף קליידונג און נאהנונג, איז דאָס פֿאַר-
דוקט פֿון דער פֿראצע פֿון זייערע בירער-ארבייטער, וועלכע מווען דורך
זייער ארבייט בעשאפֿען אוי פֿיעל פֿאַרדוקטען, אז אויך זייערע קאמפֿערדען,
וועלכע ארבייטען פֿאַרן לוקסוס, פֿאַר די פֿרשווענדונג, זאָלען זיך פֿון זיי
קאנען דערהאלטען!

אונגעהליגע ביישפּיעלע וואָלט מען נאָך געקאנט ברענגען צו בע-
ווייזען די וואהרהייט פֿון דעם. אז אלע ארבייטער, וועלכע זענען בעשעפֿטיגט
ביי דער פֿאַרדוקציע פֿון לוקסוס ארטיקלען, נעכען אָב דעם נאנצען פֿאַר-
דוקט פֿון זייער פֿראצע צו די רייכע און אליין מווען זיי לעבען פֿון די
פֿאַרדוקטען וואָס זייערע בירער-ארבייטער בעשאפֿען.

מיר מיינען, נאָטירליך, נישט צו מאכען א כלל גדול פֿאַר דעם בע-
גריף פֿון א לוקסוס ארטיקלעל. צו זאגען אז אזא און אזא זאך איז א
לוקסוס, איז שמענדיג געווען אזעלכע און וועט עס אויף אייבען פֿערבלייבען,
דאָס וואָלט געווען נישט אמת, אדרבא, מיר זעהען, אז זאכען וועלכע זענען
נאך מיט נישט אזוי פֿיעל יאהרען צוריק געווען בעמראכט אלס לוקסוס
ארטיקלען, זענען דורך דעם וואס די ארט און ווייזע פֿון זייער פֿאַרדוקציע
איז פֿערבעסערט און פֿאַלגליך פֿערבלייבט געווארען, זענען זיי מעהר אָדער
וועניגער געווארען צו אלטעגליכע געברויכט-ארטיקלען. מען קאן נאָך זאָגנאר
צוגעבען, אז ערשט אונזער היינטיגע ארט און ווייזע פֿון פֿאַרזיכערען וועלכע
בעשאפֿט ארטיקלען מאסענווייז האט עס מעגליך געמאכט אז אַלץ מעהר
לוקסוס ארטיקלען זענען געוואָרען אלגעמיינע געברויכט-ארטיקלען.

אבער דאָס ענדערט אפילו אויף א האָר נישט וואס מיר האבען
פֿריהער געזאגט וועגען לוקסוס, די ווילדע מענשען קאנן זיך אויסדוקטען, א
דער געברויך פֿון זיף איז א לוקסוס; די מערהייט פֿון די ארבייטער האלט
נאָך דאָס לעזען פֿון צייטונגען פֿאַר א גוצלאָזען לוקסוס; מאנכע קאנען
צוליעב דעם בעמראכטען די ווייף-ארבייטער און די שריטמועצער און דרוקער

זעה איך מיט די אויגען און האלט זיך איין מיט אלע כוחות, נישט אַרויס-
צולאָזען קיין געוויין.

סימן טוב ומל טובי טראכט איך מיר, איך וויל דאָך אבער דאָך
וויסען אין וואָס עס געהט, הייב איך ווייטער אן מיט ווייכע דבורים.

איך בין דינסט א קרוב' זאג איך, דינסט א נאהענטער קרוב (פֿאַראזא
לינענט וועט מען מיך אויף יענער וועלט ניט הענגען ביי דער צונג) האָב
איך, זאָג איך, טאָקע רחמנות אויף דיר!

א יונג מיידעל, זאָג איך, א נאָריש מיידעל, פֿאַלט איהר עפעס איין,
טהוט זי, דערנאך רייסט מען פֿון זיך שטיקער.

הויכט זי אויף מיר די אויגען, מיט אזא מין צער, מיט אזא פֿחדדיגען
צער, אז עס געמט מיך ביים האַרץ.

וואס קאנן דאס זיין, קלער איך.
— צו גלויבסט די טאָקע, אז יענעס איז בעסער.

שאקעלט זי מיט'ן קאָס אויף ניין.
— האסט זיך, חס ושלום, אין איינעם פֿון זיי פֿערליכעם? היינטיגע

צייטען, טראכט איך, איין יוד אין דאָרף.
ווייטער ניין.

— מען האָט דאָ ארויסגעגנביעט?
אויך נישט.

וואס דען?
וויינט זי ברעמט שלישי, אין פֿאַרציילט מיר אזא מעשה.

א שלעכטע שטיפֿמאמע האט זי.
צרות צרות האט זי פֿון איהר געהאט.

קיין גלייך ווארט האט זי נאך פֿון איהר נישט געהערט.

— און אויב זי וועט בעשטעהען — זאָגט ער — גנביע זי ביינאכט
ארויס, נור שמיל! עס זאָל הייסען זי איז ענטלאפֿען! ווארען די מעשצאנים
וועלען דאָ צורייסען!

און איך הער איהן מיט איין אויער, איך שמעה שוין אויף דער שוועל
און, איידער איך עפֿען די טהיר, טראכט איך מיר:

רבנו של עולם, זיי דו מיט מיין צונג! לערן דו מיך וואס צו זאגען,
איך זאָל טרעפֿען צו איהר האַרץ!

און ווי איך טראכט אזוי, קריג איך פֿלוצלים א גרויסען בטחון, אז
פֿאַר נאָט און דערנאָכדעם איהר מאַמעס זכות וועל איך זי ראטעווען, און
איך נישט איין עפֿען אויף די טהיר, און ווי זי דערזעהט מיך, ניט זי א געשרי
געוואָלד! אז די פֿיס האָבען אָנגעהויבען אונטער מיר צו ציטערן!

איך מאַך מיר אָבער נישט דערפֿון און געה גלייך צוין איהר צו!

די טהיר האב איך אונטער מיר פֿערמאכט; וואס דאָרף ער דאָרט
צוהערען, וואס איך וועל איהר זאגען? טאמער וויל איך עפעס רעדען אויף
זיין אמונה.

און צוין איהר ווינק איך: שא! שא!
— איך וועל דיר, זאָג איך, חס ושלום גאָר נישט טהון, עס וועט

דיר, חס ושלום, קיין האָר נישט געקרימט ווערען!
זעהט זי דאָך, אז איך רעד מיט איהר ווייכע דבורים, און קיין פֿנים

פֿון קיין גולן האָב איך אויך נישט, פֿערשווייגט זי און זעצט זיך צוריק.
קוק איך אזוי אויף איהר, א מיידעל פֿון א יאָהר 16 צו 17, מילך

און בלום, און זי יוצט אזוי פֿאַר מיר און לאָזט אַראָב דען קאָס און סיגמעלט,

וועלען באלד קריגען א ריכטיג בילד פון דעם וואו דער לוקסוס וואס זיי ערלויבען זיך איז אונגעהויער איבערטרעפן.

די מואלעמען פון די דאמען, די פערפוצונג פון די זאלען, די עסענ-ווארג און משקוה, וועלכע ווערען פערברויכט און פערדארבעט אין איין איינציגען פון אועלכע אבערס בעטרעפט, לאמיר זאגען 150 מויענד רובעל. צורעכענדיג שוין אסילו דעם הויכען פערדיענסט פון די פארברייטערטע און סוחרים, שמעלט דויע סומע פאר דעם לאהן פון אונגעפער 100 מויענד ארבייטסמען; אונגעהערדיג יעצט אז דער דורכשניטס לאהן פון איין ארבייטער איז 300 רובעל א יאהר, הייסט עס אז 33 מענטשן האבען געהאט ארבייטען א יאהר צייט, אום צו בעשאפען דעם לוקסוס וואס די רייכע חברה האט פערשווערעט אין איין אבער!

און די מערהצאהל פון די יעניגע ארבייטער וואס בעשאפען דעם לוקסוס הונגערט, דארפט און געהט ארום אין לומפען אנשטאט קליידער!

דער וועבער, וועלכער וועבט דעם פיינסטען באטיט, מה זיינע אייגענע קינדער לאזען ארומלויפען אהן העמלאך; די שפיצענשטריקערין, וועלכע פערלירט איהרע אויגען שטריקענדיג די טייערע שפאנען מיט וועלכע די דאמען בעשיינען זיך, שמארבט מיט דעם לאנגזאמען הונגערטיט; די אר-בייטער וואס מאכען סאמעט און זיי האבען נישט קיין ווארמען ראק פער-היטען זיך פון דער ביטערער, בייסענדער קעלט; די שניידער און געהע-רינס; די בלומען-און פערדער פארברייטערטע לאך לעכען אין עלענד און פערקומען אין הונגער; און דויע אלע ארבייטער דארפן נאך בעמען נאט אז די רייכע זאלען וואס מער מאכען אועלכע בעלער, אועלכע הוליאנקעס, זאלען וואס מער פערשווערען פארדוקטען פון מענשליכער ארבייט, פרא-דוקטען, וועלכע זענען דורכגעקעמטע מיט זייער שווייס און בלוט, וואר-אויב דויע פערשווערונג זאל איהרערען, דערנאך קומט זיי אויס כאטש אין וואסער אריין. — וואס פאר א פערקעהרטע וועלט!

וואלמען אבער דויע 330 מענטשן א יאהר לאנג געארבייט צו מאכען געוועהנליכען צימק, סוף און דאס גלייכען, דערנאך וואלט עס געווען נישט נור פאר זייער אייגענע מובה, פערשאפענדיג זיי דאדורך די מענליכקייט צו האבען א בעסערע קליידונג, זיי וואלמען נאך אויך געווען אימשטאנדע, אזוי פיל צו פארדוקטען, אז נאך היבשע עמליכע הונדערט פון זייער מיט-מע-נען וואלמען זיך געקענט בעל-הבית'ש בעקליידען!

געהמען מיר נאך א ביישפיל.

אט ביים זיך איין עושר א סאלאסט, א ווילא, מיט דער אינערעוועני-סטער איינריכטונג קאסט עס איהם איין ערך 450 מויענד רובעל, דויע סובע שמעלט וויעדער פאר די יעהרליכע ארבייט פון קרוב 1000 מענטשן. דער יאהר לאהן פון 1000 מענטשן ווערט אלוא אונגעווענדט אויך איינצור-ענען.

אבטהיילונג אין די מאנאזיגען. פון דויער אבטהיילונג ערהאלטען די ארביי-טער, — זיי אועלכע, וועלכע פארדוקטען סחורות, זיי די יעניגע, וועלכע לייסטען דיענסטען. — די זאכען וואס זיי דארפן האבען פאר זייער לעבען, דויע מאנאזיגען ווערען אנגעפילט מיט די פארדוקטען פון די ארבייטער, וועלכע בעשאפען דויע אלגעמיינע קאנסום ארטיקלען. דער סך-הכל פרא-דוקט פון דויע ארבייטער דארף אלוא זיין אזוי גרויס, אז ער זאל קאנען בעפריידיגען נישט נור די בעדירפניסע פון דויע ארבייטער נוסא, זאגערען אויך פון אלע לוקסוס ארבייטער און פון די מיינסטע דויע לייסטענער ארבייטער.

די צווייטע אבטהיילונג פון די גרויסע מאנאזיגען בילדען די לוקסוס זאכען, דויע אבטהיילונג פון די מאנאזיגען ווערט אנגעפילט מיט דעם אר-בייט פארדוקט פון אלע ארבייטער וואס פארברייטען די לוקסוס זאכען, אבער אויסגעלעדיגט ווערען דויע מאנאזיגען דורך דעם מערבלייך פון די רייכע לייט, וועלכע געהמען נאך ארויס א היבשען חלק פון די געוועהנליכע סחורות ווי פלייש, ברויט, א.א.וו. פון די מאנאזיגען פון דער ערשטער אב-טהיילונג.

מען מה נוס האלטען אין קאס ווי גרויס עס איז די צאהל פון די לוקסוס ארבייטער און געדענקען, אז זייער גאנצער ארבייטס פארדוקט ווערט פערברויכט פון דער קליינער צאהל רייכע לייט, און דויע לייטע לייסטען זעהר וועניג געענדיגענסטע פאר דעם גרויסען חלק וואס זיי געהמען זיך פון דעם ארבייטס פארדוקט.

לאמיר אנגעהמען, אז דורך די איינפיהרונג פון א נייער געוועלשאפט-ליכער ארגאניזאציע ווערט נישט צוגעלאזען דער פערברויך, און ממילא אויך נישט די פארדוקציע פון לוקסוס ארטיקלען, אלע ארבייטער וואס זענען בעשעפטיגט מיט דעם מאכען פון די לוקסוס זאכען וועלען דאך ווייטער מוזען בעציהען זייערע לעבענסמיטלען פון די געוועהנליכע קאנסומארטיקלען; ווער עס ארבייט אבער נישט, דער זאל אויך נישט עסען; אלע דויע אר-בייטער וועלען דעריבער אנהויבען אויך צו פארדוקטען די נויטיגע קאנסומ-זאכען; זיי וועלען צושמעלען זייער ארבייטס פארדוקט אין די מאנאזיגען, פון וועלכע זיי האבען ביו איהרע גענומען זייערע לעבענסמיטלען; דאס הייסט זיי וועלען פערמעהרען די סומע פון די זאכען וואס דיענען פאר דעם אלגעמיינעם פערברויך, און יעדער איינציגער וואלט דאדורך געקאנט קריגען א גרעסערע פארציען.

מיר וועלען דאס מאכען דייטליכער מיט עמליכע ביישפילען אויס דעם ווירקליכען לעבען.

געהמען מיר אויף טשעקאוויס א צייטונג און לאמיר איבערלעזען די בעשרייבונג פון א פערסט ביי די רייכע, א האפאל, צום ביישפיל און מיר

פעליעמאן.

סססס

דער חשוב ביים קאנאניק.

(אונגערעגערט אין וואגאן)

ענדע.

זייער שאקעלט זיך איהם אזוי און שאקעלט זיך, און ער הערט נישט, אז איך בין אריין געקומען!

זאג איך: נומאנווענט.

דעם ער זיך איבער און זאגט מיר: נוס יאהר, מיין קינד, אזוי איז ביי זיי דער מנהג: יעדער גלח איז א פאסער און אלע פון זיין קלויסטער זענען זיינע זיהן, איי וואס-גאר נישט, זיהן זאל זיין זיהן.

בעס ער סוף ויצען און שטייכעלט.

— ווילסט זי ארויסגעהמען?

איך זאג אייך, א שטיין איז מיר אראפ פון הארץ, איך האב מיר געבראכען דעם קאס און אסילו זיך מחיען געוועזען מיט מרינא-בילאן פון וואס מען הויבט אן, פון פרנסה צו פון פאליטיק און זיי אזוי מען שלאגט דערנאך זיך צו צום עסק און ער שטויט: ווילסט זי ארויסגעהמען? פארענט ער.

מן הסתם, זאג איך, יא.

און בין נאך מער די זאך, אז איך האלט איהן פאר א קלונען וואס גלויבט נישט אין אלע נארישקייטען... און וואס דארף ער אויף דער עלטער מיט איין פאס און קבר אריין, צו מהון ליביל ווילקאוויסקער אזא עולה און דאס מידעל, זאג איך איהם, וועט אויך אודאי חרטה האבען, און לאז סוף אריין אין א שמועס, אלע האבען מיר איין נאט, נאך וואס, נאך ווען? וכדומה, גלעט ער מיר מיט א שטייכעל איבערן היטל, און ווייזט מיר אן אויף דער מהיר אין דער צווייטער שטוב אריין, דאס הייסט: גער, דער מיט איהר.

פארען איך פון דעסמווענען: מעג איך?

שאקעלט ער מיטן קאס אויף יא.

איך געדענק אסילו נישט צו איין מיין איינפאל געווען מיטן מערקיש טוך, צו מריינע ביילאס, נור געמראפען מיטן טוך האב איך.

ביי דער שוועל האט זי מיך געוואלט פעהאלטען.

דער קאנאניק איז נישט דא.

זאג איך: איך האב געוועהן דורכ'ן פערנסטער.

זאגט זי: ער איז מיער.

זאג איך: אויף מיין ווארט, א נויטיג געשעפט, און ווייז איהר דאס טריקישע טוך.

לאזט זי מיר אריין.

דער קאנאניק איז זיך געוועזען אין דער ערשטער שטוב, ביים טיש, מיט א לאנגען אנטיפקע אין מויל און האט זיך געווסט מהי; און דער קאס

דראהביטש דעם 21 ד. מ.

אויסגאבעס צושטענדע אין דראהביטש.

אונזער פֿעל בעקאנטער בעצירקס פאשא באַברוינסקי' האָט זיך אַרויס געזוכט דעם פאראנראָף 6 אין אויף גרונד דעם פֿערביטע ער אלע פֿערזעמלונג-נען. אונזער פֿארטיי האָט געגלייבט, אַז נאר פֿאַליטישע פֿערזאמלונגען וויל ער נישט מען זאָל אָבהאלטען און מען האט אנגענומען אנדערע טאָנעסאָר-דונג ווי. די היסטאָריע פֿון בינא און די דאָרטיגע קאָנסטיטוציאָן ווי אויך די פֿערזעמלונגעס דער געזונדדיג אין יאָסאָן. ער האָט אבער דויע פֿערזאמל-לונגען אויך פֿערזעמלונגען. ער מינט מיט דעם די בעזעצונג צו שטערען, אבער ער אירט זיך. די פֿערזאמלונגען ווערען אלע אָנגעהאלטען. איבעראל אין אלע דערפֿער זאנאר, פֿערטויליך. ווי ער זעהט אז דער § 6 העלפט נאר נישט הייבט ער ווידער אן אינטערוויוונגען איינצולייטען פֿאַר קאלפאָרטאָ. 3 גענאָסען האָבען זיך דאָפֿיר צו פֿערזאמלונגען און גען. „באָר“ זיצט זאנאר שוין דריי וואָכען אין אַנטערזוכונג פֿאַר פֿערטויליגען אויפֿוועקען. אבער דאָס וועט איהם אויך נישט העלפֿען! אונזער פֿארטיי קאָמיטע האט בעשלאָ-סען צו פֿראַקלאַמירען א. גענעראַלשטרייך אין דראהביטש. בריסלאָו און אומגעבונג און פֿאַלס או. באַברוינסקי' וועט ווייטער די פֿערזאמלונגען פֿערבי-טען. ביי דער האנד געהט איהם אויך דער בעקאנטער וואַהלאַכער און נוסער ברידער פֿון די טרענערס און פֿורמאָנס ר' יעקל פֿאַיערשטיין דער טרענער פֿון דער „אייזערנע קראַנטע“ און וויעז ברעגערמייסטער. די ביידע מאַכערס האָבען אַנגעמאכט: ווען איך וועל די פֿערזאמלונג בעוויליגען זאלסטו דו דעם זאָל נישט געבען. גיבסטו דו דעם זאָל, וועל איך די פֿערזאמלונג פֿערביטען. און דערוועלטער ר' יעקל האט דעם 28 נאוועמבער מיט אונז דעמאָנסטראַרס און האט אויך געהייסען די חברים ווינע טראַגען רוימע אַכצייכונגען כדי אַכצונאָר רען דעם עולם. אַז ער איז אויך פֿיר דאָס אלגעמיינע וואַהלרעכט און דערווייל בעשליסט ער צוזאָמען מיט די שלאַחשיצען גענען דעם וואַהלרעכט. ער מינט אַז מיר זענען די צייטסטען און די קהל מאַכערס, אַז מען האט איינע אַ פֿאַטש געגעבען האָבען די איבריגע שוין מורא ווייטער צו אַרבייטען און ווילען זיך שוין נישט מיטען. ניין, מיר שרעקען זיך נישט פֿאַר ר' יעקל'ען מיט אלע ווינע חברים און מיר זאָגען איהם נאך אמאל, אַז ער זאל זיך נישט מיטען ער וועט נאר נישט אויספֿיהרען. האַטש ער געהט ביי דער האנד דעם בעצירקס פאשא באַברוינסקי.

וונטאָ דעם 4 ד. מ. האט דא אַ פֿארטיי פֿערזאמלונג שטאַטגעפֿינדען. פֿון דעם בעריכט קאָן מען זעהען ווי שטאַרק די בעזעצונג איז. טראַטין די פֿעלע פֿערזאמלונגען פֿון פֿערזאמלונגען אין שווערינקייטען. האט זיך דאך די בעזעצונג פֿערנעסערט מעהר ווי אין די פֿריהעריגע יאָהרען.

באָתו הלילה האט מען דאָס מירעל אַרויסגעצויגען דורך אַ פֿענסטער; איך האָב זי גלייך אָנגעפֿיהרט צו שפּרינצע ביילאָן. ליביל מיט זונתו זענען דאָרט געוועזען.

האָט דער יוד געטאָנצט פֿאַר שמחה! האָט דער יוד געקאָסען מיט הייסע טרערין פֿאַר פֿריי, האָט די שטיפֿמאָמע געכאַט דאָס מירעל. און געהאַלט און געקוישט, און טויענד מאל די הענד איהר געקוישט. און שפּרינצע ביילא האט אַנגעקאכט אוועקשערע, אבער אַ וועטשערע!

וואָס זאָל איך זאָגען — שמחת בית השואבה!

און וואָרט האב איך געהאלטען!

באָתו הלילה האָט ליביל איינגעלעגט ביי מיר אַ שטר חוב מיט אַ חרם קוויטל דערצו אויף 2000 קאָרביניס, צוזאָמען גרן מיט הוצאות החתונה, און בגדים ווי עס דארף צו זיין, צוגעזאָגט קעסט, די שטיפֿמאָמע האָט אוועקגעגעבען איהר נאָנץ ציוונג, שמעלעק האט איינגעלעגט ביי מיר די 100 רובל, וואָס ער האָט געוואָלט געבען אויף ווייס איך וואָס, פֿאַר דער כלה דרשה געשאַנן —

און מען איז אַהיים געפֿאַהרען — איין לעכען —

און היינט זענען די תנאים געוועזען, שיינע תנאים, איין אמת'ע שמחה!

און אַ וואַהלער חתן!

פֿערשטעהט זיך פֿון ווייט, פֿון טיעף רוסלאַנד ערגיץ, נור אַ יונג מיט ביינער, אַ וואַהלער יונג, אַ בן חורה אפילו — פֿריינע ביילא און שפּרינצע

דעם רעכענענשאַפֿטס בעריכט לעגט גען. לעווענהאַר פֿאַר. אין פֿאַרינען יאָהר האָבען 18 פֿאַלקס פֿערזאמלונגען שטאַטגעפֿינדען, 4 געווערקשאַפֿטליכע, 2 באָהן אַרבייטער, 8 פֿעראיינס גענעראַל פֿערזאמלונגען, 15 פֿאַרטערנע, 2 אנדאָכטס אַבענדע 123 פֿערטויליכע פֿערזאמלונגען, 19 בויערן פֿערזאמל-לונגען און 8 גרויסע דעמאָנסטראַציאָנען. 3 פֿערזאמלונגען זענען אויפֿגעלעזט געוואָרען, 28 פֿערזאמלונגען און אייניגע אינטערוויוונגען וועלכע זענען נאך נישט פֿערטיג. דער קאָסא בעריכט לויטעט: אין פֿאַרינען יאָהר האט מען אויסגע-געבען אויף אַניטאָציאָן 1167 קראַנען, אויף אייפֿרופֿע 280 קראַנען, רעפֿע-רענטען געקאָסט 250 קראַנען, דער קאָמפֿא אין דער קראַנקעקאָסע האט געקאָסט 600 קראַנען, קאלפאָרטירט וואָרדען 65000 פֿערשידענע אויפֿוועקען 400 נומערן יודישע צייטונגען (אין די לעצטע עטליכע וואָכען, די רעד.), 350 נאָפֿשור, 2650 גלאַס ראַבאָטישע, 450 פֿערשידענע פֿאַליטישע בראַשורען. מען קען אויך ניכט איבערלאַסען די ווערקשאַפֿט. עס זענען געגרינדעט געוואָרען אַרשטגרויסע: מעמאַל, מאלער און מישלער פֿערבאַנד ווי אויך האַנדעלסאַנגע-שטעלמען פֿערבאַנד. עס איז געוואָרען 3 שפּרייטען מיט ערפֿאַלג דורכגעפֿיהרט: מאלער מישלער און ציענעל אַרבייטער מען האט אויך די קראַנקען קאָסע פֿון דער פֿראַסנאציאָנס באַנדע אוועקגענומען אויף אַנטראַג דעם שקאַנטריירונגס קאָמיססאַן איז דער רעכענענשאַפֿטס בעריכט אַנגענומען געוואָרען אין איין נייעס קאָמיטע פֿון 15 מיטגלידער געוועהלט, אין וועלכער אויך אַטהיל פֿון די רוסהענישע פֿארטיי דאָרינען זינד.

לעווענהאַר.

פֿשעמישל דען 11 ד. מ.

איין עכאָ פֿון דעם 28 נאוועמבער 1905

דער 28 נאוועמבער, וועלכער איז געווען דער פֿריהעריגעס טאָג פֿון עספּרייכישען פֿראַקלאַמירט, וועלכער האָט דער פֿארטיי זעהר פֿעל שטאַלן אין עהרע געברענגט, האָט נישט גאָר געוויקט, אַז די רעגירונג מוז זיך מיט דעם טאָג צעהלען נור ער האָט אויך זעהר אַ גרויסע בעדייטונג פֿאַר אונז מיט דעם, וואָס אין פֿעל שטעט האָבען מיר אין דעם שוין איבערגעצייגט אונזערע געגנער אַז די פֿארטיי בעשטעהט נישט אויס אייניגע אַניטאָציאָנען, וועלכע העצען אויף אַ הייפֿעל אַרבייטער נור אַז מיר זענען איין אַרנאָניזירטע ציעל בעוואָוסטע אַרבייטער-אַרנאָניזאַציאָן.

דער סוקצעס שטעכט געבן נישט איינעם, און איין דער אַרטיגעס האַרץ ווייטונג האָט די פֿשעמישלער שטאַטאָנוואַלשאַפֿט בעקומען! דאָס האַרץ טוט איהר זעהר וועה, וואָס מיר האָבען אַוועקגע דעמאָנסטראַציעס און פֿאַלקס-פֿערזאמלונגען דורך געפֿיהרט, וואָס מיר האָבען געפֿיהלט דעם מעס פֿון איין ביסעל אַכעסער פֿרייהייטס וואָרט! און דאָס זאָל זיך מיט קיין איינ-צינעס עכאָ און דעם געריכטס נישט אָכשלאָגען! אין די מוירען פֿון די תפיסה

ביילא (זיי הייסען ביידע נאך איין באַכען) האָבען זיך נישט מיט וואָס צו שעמען.

אפילו איך, ברוך השם, אויך נישט.

און דאָס אלץ האט געמאכט, וואָס? חשיבות ביים קאָנאָנק! איין אנדערן וואָלט ער דיק-און-לענד געבראַכען.

און ווייסט איהר וואָס איך וויל פֿהן?

איך האָב מיר אַ גר געמחן, איך קום אַהיים, געה איך נישט אין שטוב אריין, און פֿאַהר מיר גלייך, מיט דער דראַשקע פֿון דער מאַרק דורך דען מאַרק, מיין טריינע ביילא קוקט מיך אַוראי אויס און וועט מאַכען גרויסע אויגען, מאַכט נישט אויס! איך וועל גלייך פֿערפֿאַהרען צום בית-עלמין, געהן אויף דער מאַמע עליה השלום'ס קבר און אַנוואַנען איהר די בשורה, אַז ביי ליבליס טאָכטער איז חתנים געוועזען!

און עס קומט איהר! פֿאַר נאָט און דער נאך איהר זכות... ווען נישט זי, וואָלט איך אפֿשר געהאט אַזא דעה ביי קאָנאָנק ווי איהר.

פֿלאַ" (צוקונפֿט).

די יודען אין מאראקא.

— אויף דער מאראקער קאנפערענץ אין אלזשעיראס וועט דער פער-
טרעטער פון די פערצייגטע אמעריקאנישע שטאמען פארליינען. אז די פער-
אייניגטע מלוכות זאלען זעהן דורכצופיהרען גלייכע רעכט פאר די יודען אין
מאראקא. דאס האט איבערגעשראקען די מאראקער יודען. זיי האבען מורא.
מען זאל נישט זאגען, אז זיי בעקלאנען זיך אויף זייער רעגירונג. און דער
ראכניער פון מאנושער האט דערפאר אריינגעשיקט צו דעם פערטערטער פון
דער אמעריקאנער רעגירונג א דעפישע, וועלכע לעגט ווייניג כבוד אויף די
מאראקער קהלה. דער ראכניער דאנקט פאר די טובה, וואס מען וויל טהון
די יודען, און זאגט, אז די יודען אין מאראקא האבען זיך נישט אויף וואס צו
קלאנען. אויב די קאנפערענץ וויל וואס טהון פאר די מאראקער יודען, זאל
זי זיך נור בענוגענען מיט ארויסזאנען דעם וואונש, אז דער סולטאן זאל זיין
גוט צו יודען און זאל זיי ארויסווייזען זיין חסד, אזוי ווי ביז אהער.

רוסישע יודען אין פרייסען.

— די פריישישע פאלציי האט אנגעהויבען ארויסטרייבען רוסישע יודען.
פון בערלין ווערען ארויסגעטריבען אפילו אוינע יודישע פאמיליעס, וואס
האבען זיך מיט פאליטיק קיינמאל נישט פערנומען.

פון פראווינץ.

ספריא, דעם 13-טען פעברואר.

ציוניסטישע הומאריסטיק.

אויף א ציוניסטישע פערזאנלונג האט ביי אונז דר. ציפער אויס
לעמבערג געזאגט, אז די יודען מוזען זיין אין גלות נאך 40 יאהר און דער-
נאך וועלען זיי געהן קיין ארץ ישראל. ער האט עס אזוי בעגרינדעט: ווער
רעדט די 40 יאהר וועלען אויסשטארבען דאס ססולה, וועלכעס איז נישט
ווערט צו קומען אין דעם הייליגען לאנד, און אט דעם מגיד, האבען די
באלאבאכער ציוניסטען געוואלט אראפברענגען צו פערדרייען די קעס די יודישע
ארבייטער פון אינזער פארטיי. א דאנק אבער אייניגע קלאסענבעוואוסטע
ארבייטער פון אונזער פארטיי, איז זיי די קוגל נישט געלונגען. דער יודישער
ארבייטער איז געקומען צום פערשטאנה, אז ער האט מעהר געמיינזאמע
אינטערעסען מיט דעם נישט יודישען ארבייטער אלס מיט זיין בורזשוואזען
גלויבענס געזאכט, וועלכער שלידערט דעם ארבייטער אהן יקויכט אין דער
גרעסטער גויסה.

י. ה.

צווישען פערניגטע מענשען וועט דער לוקסוס אלץ מעהר אנגע-
ווענדט ווערען אלס א בילדונגס מיטל, אבער נישט אלס א מאנאפאל פאר
וועניגע, זאגערן אלס א גענוס צו וועלכען אלע זענען בערעכטיגט.
ווי זעהר דאס איז מעגליך, דאסיר ליעפערט אונז די נעשיכטע א
גרויסארטיגע ביישפיעל. קיינמאל אין איין ערגיץ נישט געשטאנען אזוי הויך, ווי אין
שיינהיים, קונסט אין וויסענשאפט נישט געשטאנען אזוי הויך, ווי אין
דער פערצייגטער גריכישער שטאדט אטהען! דאָרט זענען געווען שטרענגע
געזעצע געגען דעם פרוואט לוקסוס און דאָס רעוולטאט דערפון האָט זיך
ארויסגעוויזען אין דעם קהלישען, פאר אַלע בירגער געמיינזאמען לוקסוס:
אין די פראכטפולע געביידען און סטאטוען, וועלכע רופען נאך היינט ארויס
אונזער גרעסטע בעוואונדערונג.

די פארטשירטע אין דער טעכניק, די איינפיהרונג פון מאשינען, דאמפף
און עלעקטריציטעט-קראפט האבען ארויסגערופען א געוואלטיגע פרייהער
פאר אונזערע געהאלטענע שפארען. און ארבייט ביי דער פראדוקציע פון
די גרויסע געטס ארטיקלען, די דאדורף פריי געווארענע ארבייט, ריכטיגער
געזאגט, די ארבייטער וואס זענען שוין נישט מעהר גויס ביי דער שאפונג
פון יענע ארטיקלען זענען אונזער דער היינטיגער געזעלשאפט בעשעפטיגט
מיט דעם שאפן פון אונזיגע לוקסוס זאכען, פאר וועניגע מענשען, און
אזוי שנעל ווי די אונזיגע פערשווערונג הערט פלוצלינג אויף בלייבען ריזע
ארבייטער אהן ארבייט. ביי א פערניגטע געזעלשאפט אָרדנונג, אזעלכע
צו וועלכער דער סאציאליזמוס שטרעבט, וועלען דאנענען אלע פארטשירטע
אין דער פראדוקציע נור בענוצט ווערען, אום אלעמען צו פערשאפען
א בעסערעס און שענערעס לעבען און, צו נעבען אלעמען געלענענהייט
אויסצובילדען זייער גייסט פאר וויסענשאפט און קונסט.

דאן וועט דער לוקסוס אלעמען צונלייך צו גוט קומען און וועט
ווערען א מיטל מיט דער הילף פון וועלכען צו דערנייכען דאָס ציעל,
וועלכעס דער גרויסער גריכישער פילאָזאָף אַריסטאָטלעס האט געהאלטען
פארין צוועק פון שטאט, און וועלכעס מיר בעמאכטען אלס דעם צוועק
פון סאציאליזמוס:

„די מעגליכקייט פון א בכבודיגע און גליקעליגע לעבען פאר אלע“.

יודישע נייעס.

די יודען אין ענגלאנד.

— די ענגלישע רעגירונג רעכענט פארצולענען אין פארלאמענט, אז עס
זאלען אבערשאפט ווערען די שווידינגקייטען, וואס עס ווערען איצט געמאכט
פאר די עמיגרנטען אין ענגלאנד.

און דאס בריוט האט זי געהאלטען, פערשלאסען דאס בריוט און דאָס
מידעל האט געהונגערט! און ליביל נאָר נישט.

וואו זענען זיינע אויגען געוועזען, וויס איך נישט! א כלה-מידעל,
האט מען זי געלאזט ארומנעהן נאָקט און באַרויס, קיין פריש העמד אויף
שבת נישט ארויסגעגעבען! סוכות, פסח — פאר קיין גראַשען נישט געמאכט.

און ווענען א תכלית קלערט מען נאָר נישט.

צוויי זיהן און א מאַכער האָט ער חתונה געמאכט; ליביל איז קיין
עין הרע א יוד איין עושר, געגעבען צו מויערד רובל גרן, לייטישע חתונה-
קליידער געמאכט — גור דעמלט האט נאך א מאַמע געלעבט! היינט
פערציילט זי געביך, אז עס קומט א שרעק-דער פאטער איז פערציאָגט,
שטענדיג אויף פערדראָן-ביטקע, — שאַפט איהן די שטימאָמע אָב מיט
נאָר נישט! נישט איהם א טרונק בראַנפֿען און געה ווייטער!

אייןמאָל האט זיך געמאָלען אזא מעשה:

די שטימאָמע האָט איהר דערלאנגט אין באַק.

אייןמאָל און דאס צווייטע מאָל, א פערביטערט הארץ האט דאס
מידעל געהאט, האט זי איהר אברערלאנגט.

בייאַכט, אז לייבעל איז אהיים געקומען, אויסגעהערט פון דער
שטימאָמע די מעשה פון איהר צה, אזוי ווי די האט פארציילט! דאָס מיי-
דעל איז שוין געלענען אין בעט, פֿרענט ער זי נישט איבער, רעד נישט א
וואָרט, געהט צו צו דער שוועל, מהוט אויס א שטיינעל, געהט צו צום
מידעל'ס בעט אין הויבט אָן שלאָנען! און נישט מיט דער האַליווע, נור
דוקא מיט דער צווייטער זייט, און וואו ער האט געמאָלען.

דאס מידעל האט עס איבערגעקענט.

און אז זי האט געזעהן, אז דער פֿאָטער האט אויף איהר קיין רחמנות
נישט, ווענען א תכלית קלערט מען נישט, איז איהר איינגעפאלען —
שמרין זיך! פערטרויט האט זי זיך פארין שרייבער, וואָס פלעגט אריינקומען
צו ליבילען, און ער האט זי אהער געברענגט.

און אזוי רעדענדיג פֿאַלט איהר ארונטער דער קאָס, עס ווערט איהר
לא עליכם, נישט גוט, זי הויבט אָן חלישען...

וואס האט זיך אויסגעוויזען? אז זי האָט פון געכטען אן נישט גענע-
טען! דאס הארץ האָט איהר געזאָגט, אז זי איז נאָך נישט פֿערפֿאלען, אז
נאט קען איהר נאָך העלפֿען, און זי האט נישט מועס געוועזען נישט ביים
שרייבער, נישט ביים קאָנאָניק, קיין סת עכסים, אפילו קיין ביסעל וואַרימע
וואָסער אין מויל נישט געהאט.

ברענג איהר אהער א גלאָז וואָסער!

מילא — זעה איך דאָך מיט וועמען איך האָב צו טהון, מיט א כשר-
קינד! א יודישע מאַכער, זי ווכט, געביך, א תכלית — גיב איך איהר מין
עהרליך וואָרט און שווער איהר ביי די ציצית, אז אויב זי וועט זיך לאָזען
ארויסגעהען, מאַכט מען איהר חתונה כיד המלך!

פֿאַלט זי מיר צו די פֿיס און הויבט מיר אן קושען די שיד!

פון וואַנט מיינט איהר פֿאַר איך צינד?

פון מידעלס תנאים!

בעצוגם קווער לע

IGNATZ CYPRES, Krakau.

FLORYANERGASSE 49.

ב"י אבנאחמע פון דריי שטיק פל. 5.50, זעכס שטיק פל. — 10.
רויך אילוסטירטער פרייז-קראנט מיט 800 אבבילדונגען גראמטיס
און פֿראגאן.

ווען שוין נישט פון קיין אנדערע שמאדט שונקע, נעניגט אויך דער איינער אז די אלע וועלכע קוקען קרום אויף דער מעסיניקייט און אויף דעם קאמפף פון דעם פראלעטאריאט זיי זאלען דאך וויער קורצוויכטיגקייט פון די אייגענע אוועק רייסען און נאך געהן נאך דעם אויסרוף. אוועק מיט דעם וואס פערנישטעט דעם מענשענס לעבען! די הויפט ראַלע דארפֿען אבער די בעקער ארבייטער אליין שפּיעלען, ווייל מיר קענען דאָך די אלע אין וועלכעס הענד עס ליגט די אייגנ־הונג פון דער ארטיגער אָרדנונג. אויב זיי רופֿען זיך רע־נירונג; אָדער נעווערבע אינשפעקטאָרען. אדער נאר מייסטער! אום זיי צו איבערצייגען, זילען זיי האָבען פֿאַקטען וועלכע זאָלען זיין אין אנדערער פֿאָרם און מער פֿאַרנעשטעלט ווי אין דער קאָרעספּאנדענץ! אין זאָלכע פֿאַקטען וועט נור איין שמארקע אָרגאַניזאַציען מיט בעוואוסטע אַרבייטער ליעדערן קענען ווי עס האט זיך שוין נישט איינמאל געצייגט.

7007

גען. ברודע סטריא ווי אויך ז. וו. בראט ראזא הייבאן
לאדען העפליכסט די גענ. ווי אויך די גענאסענע אויף דער האנצייט וועלכע
וירד שטאטסלידען דען 4 מערץ אנשטאט טעלעגראמען ביטע אייך צו שמען-
דען פֿיר דעם פרעספּאָנד פֿון נאמשיד' אדער יודישע אַרבייטער צייטונג.

١٦٥

דער פוילישער סאציאליסטישער פארטיי.

ג:עדן התחתון. פרייו :
 ק א ו ט ס ק י. די אונגאָדענקייט ס'זין פוילען. פרייו : 10
 פייגע נבונים. ווי קומט א יוד צו סאָצ. ? פרייו : 20
 א ו ו ר א נ ס ק י. די אידען אין פוילען. פרייו : 10
 ש. ר י ק ש מ י ין. ס'זין וואָס איינער לעבט. פרייו : 20
 וואָס יעדער אַרבייטער דאַרף וויסן און געדענקען. 30
 ליעבנקעכט. די וואהרהייט איבער דעם סאָצ. 30
 די אַרבייטער רעוואָלוציאָן. פרייו : 15
 א. ד ע מ ב ס ק י. סאָנאָסלאָוו קוניצק. פרייו : 10
 מ. מ י ב ל ז אָ הן. הערשעל דער שניידער. פרייו : 10
 ל א ס אַ ר נ י ק. יאָראָסלאָוו דאָכבראָווסקי. פרייו : 10
 שפיאָן. פרייו : 15
 ל א ס אַ ר נ י ק. די גרויסע פראַנצויזישע רעוואָלוציאָן. 20
 ב. א. י. ל ו ר ו ו י ג וואַרזשע. פרייו : 20
 א מ ע ר י ק אַ נ ע ר. פיל יפאָנא פלאַסקאוויצאָ. פרייו : 10
 אַרבייטער געדריכט. פרייו : 30
 ב. א. י. אונגוס בלאַצקי. פרייו : 10
 א קלאָרער ענטפער (ביילאָגע צום 8-טען נומער
 אַרבייטער). פרייו : 15
 די אַרבייטער סאָלידאָריטעט און דער קאָמפּאָ
 אום דאָוויין. פרייו : 10
 פערדינאָר לאַסלאָ. פרייו : 15
 מ. מ י ב ל ז אָ הן. טאָדעאָוואַ קאַשציווּשקאָ. פרייו : 20
 כ. פייגענבונים. דער רעכטער וועג. א ויכוח וועגען
 די פוילישע סאָציאַליסטישע פאַרטיי און איהער
 פאָדערונגען אין צוויי טהיילען. פרייו : 80
 ס'זין פאָרשטויטן.
 Kraków, Grodzka 50.

[illegible]

ד' קאפער פֿאַבר'יק

ש. & מ. ד. ענגעלהערט אויס נױסאנדײַץ

זוכט אײנען קאפער אַרבייטער אָפערטע אונטער אַבנענאַנטע אדרעסע.

Darmo i opłatnie otrzyma każ-
== mój boga

illustrowany cennik

Instrumentów muzycznych

oraz różnych zabawek

A. Scheuer, Kraków

ulica Grodzka L. 59/6.

צו בעקומען איין אלע גרעסערע געשעפטען

PARVEOL

די ריינסטע

ב'וואראנאמירמוז

פפלאנצונגס

פומער

פארטרעט פאלשמענדיג
דאס נאטירליכע פוטער.

נויטהיג אין יעדער יודישער
קעך צום קאכען. סרעגלעך
און באקען.

און דער פֿאַבריק פֿון יאָג. זינגער אין ביערסאָ (עסמרייכישע שלעזיען).

דער געג. סערטערשער פיר גאליציען און בוקאווינא :
Simon Loria, Kraków, Sebastayna 20

ביו אצינד האָבען זיי ויך מיט אייך געשעמט. איצט זעהן זיי. אז איהר ארבייטער קומט זיי צונאָן, לויפֿען זיי צו אייך און זאָגען אייך צו, אז זיי וועללען מאַכען בעללער אין וועלען אייך־אויסלערנען זינגען די פֿערשלוסענע ליעד-ליד וועט ארבייטער. ווי ווייט איהר קענט און לאָזט אייך נישט פֿון די שאוויניס-טען פֿערפֿיהרען. זיי ווילען אייך אריין נארען ווי א קאמפֿ אין זאך אין דער נאָך וועלען זיי אייך לאָזען אויף דער לופֿט. ארבייטער, גערעכט, האָלט אייך אין אונזער ארגאניזאציע, טרעט נישט אויס, ציינט די שאוויניסטען וואָס זיי האָבען זיך ביו אצינד מיט אייך געשעמט, אז איהר שעמט אייך איצטער מיט זיי.

א סאָציאליסט.

די ארבייטער וועלט.

עקאנאמישע איבערזיכט.

אין לעצטען נר. פֿון די. בעקער־צייטונג, לעזען מיר איין בעריכט, אז די בוראפֿעסער שטאַדט־פֿערזאמלונג האָט אים איינפֿערנעהם מיט דעם מיניסטער דעם אינערן איין בעקער־שטאַטוס אַרויס געגעבען, וועלכער ענט-העלט 65 פֿאַרזאַמלען און בעשרענקט זיך נישט נור אויף אייניגע געוויסע סונקטע ווי די נאָליצישע געווערע אינשטעקטאָרען זענען עס געוואוינט! מיר וועלען נור דאָ אייניגע ציטירען, כדי צו ווייזען ווי עס זעהט אויס דאָרט, ווי די שטאַט קימערט זיך פֿון איין זייט פֿאַר דער געוונדהייט פֿון דער בע-פֿעלקערונג און פֿון דער אנדערער זייט קימערט זי ויך ווענען די ארבייטער: דער § 40 לויטעט: עס איז פֿערבאָטען קומשער און אנדערע דיענער, הוינקעכטע און דיענסטמאַטען צו פֿאַר אַרבייט צו פֿערווענדען. § 50: פֿון 24 שטונדען איז דער אַרבייטער נור פֿערפֿליכטעט אים הויזע צו ציבערנען. און אויך פֿון דעם דאָרף ער נור 10 שטונדען אַרבייטען: § 53: אלס לערניונגע דאָרפֿען אויסגענומען ווערען די, וואָס האָבען נאָנצע 15 יאָהר. § 54: צו נאכטאַרבייט ד. ה. פֿון 9 אַהר אַבערס ביו 5 אַהר פֿריה דאָרפֿען לערניונגען, וועלכע זענען קיין 16 יאָהר אַלט. אָדער זאָלע אַינ-דוידיוס, וועלכע האָבען די בעקעריי נישט ערלערנט, נישט פֿערווענדעט ווערען. § 56: דאָס מעהל אָבטראָגען איז דעם אַרבייטער סעפֿאַראַ צו בעצאָהלען: עס איז פֿערבאָטען די אַרבייטער פֿון דער רוהע אדער אין שלאָף צו שטערען!

אַט די עטליכע סונקטען האָבען מיר בעמערקט; זיי זענען וויכטיג נישט נור פֿאַר די אַרבייטער נאָר פֿעל וויכטיגער פֿאַר דער קאנסומירענדער בעפֿעלקערונג. ווייל די גרעסטע קראַנקהייטען קענען אַרויס קומען דערפֿון, וואָס דער קנעטער צום ביישפּיל וועלכער אַרבייט היינט 18 שעה און אַמאָל נאָך מער אין טאָג, שמעהט אָבערמישטע און אָבערמאָסטער קנעטערניג נישט זיך פֿון איהם דער שווייט אין רינט אריין אין דעם קאסעטען טייג (אם מיינסטען טרעפֿען מיר דאָס די בעקער זענען קראַנק אויף טאָבערקלוזיע קראַנקהייט) פֿון וועלכען דאָס ברויט אָדער געכעקט ווערט אויסגעאַרבייט! מיר קענען אויך טרעפֿען זעהר פֿעל בעקערייען ווי עס ווערען פֿערווענדעט דער אַרטינע אַרבייטער וועלכע דער § 40 פֿערבאָט זיי צו בעשעפֿטיגען אין די בעקערייען. אין נאָליציען לאָזט עס זיך אויך נישט פֿערלייקענען דאָס אין די בעקערייען ווערען בעשעפֿטיגט דער אַרטינע אַרבייטער וועלכע אַרבייטען איין טאָג ביי זאָלכער אַרבייט דאָס עס איז נויטיג פֿאַר דעם אַרבייטערס גע-זונדהייט אליין אין אַרבייטס געוואָנט זאָל דוידעקעציאָניערס ווערן, מכל-שכן ווען דער זעלבער אַרבייטער געהט דעם צווייטען טאָג צו איין בעקער אַרבייטען; איין וויכטיגע בעדייטונג האט דער סונקט פֿאַר די בעקערמייסטער אליין אויך! שפעציעל אין נאָליציען זעהן מיר געווענע בעלפֿער אין דער אַרטינע מענשען וועלכע האָבען קיין מאָל אין וויער לעבען מיט קיין בעקעריי נישט געהאט צו טוהן, ווערען מיט איין מאָל זעלבסשטענדיגע פֿרינציפּאלען: מראכטען זיי מיט ביליגע קרעפֿטע די אַרבייט צו פֿערטרעטען און בעשעפֿ-טיגען אים מיינסטען נישט קיין קוואליפֿיצירטע בעקער און דערנאָך פֿיהרען זיי איין געוואלדיגע קאָנקורענץ מיט די אנדערע בעקער, וועלכע צאָהלען בעסער דעם אַרבייטער; אין די אנדערע ווידער אנשטאָט צו פֿערהימען, אז דער אַרטינע מענשען וועלכע האָבען דאָס פֿאַך נישט געלערנט זאָלען נישט ווערן קיין פֿרינציפּאלען שלאָגען זיי אָב וויער קאָנקורענץ אויף די אַרבייטער! ווי מיר זעהן אַרויס פֿון די אייניגע סונקטען, האָבען מיר נאָך דאָ זעהר פֿעל צו קעמפֿען: מיר ווייסען צו גוט, אז די בוראפֿעסער שטאַט האט די בעקעריי פֿעראַרדונג נישט צו גונסטען דער אַרבייטער אַרויס גע-

זאָלען נאָר קיין ביסעל פֿלום פֿון קיין פּאָליטישען פֿערברעכער אין זיך אַריין האַמען (ווייל די 44 טאָג וועלכע די לעבליכע פּאָליציי האָט אויף גרונד פֿון דעם פֿריענעל-פּאַטענט פֿון יאָהר 1854 דעם נענט. דענאָשעוויטש פֿעראורטיילט פֿאַר טראָגען א פֿאַהר דעם 28 נאָוועמבער זענען דאָך פֿאַר דער שטאַטאָנוואַלט-שאַט נאָר א קליינעקייט) זי וויל וואָהרשיינליך די געריכטס אַקטען מיט דעם פֿאַר עסטרייך היסטאָרישען טאָג אויך נישט פֿאַרשעמען! און אפֿשר נאָך דורך אנדערע גרינדע האָט זי די וואָך צעהן נענט. אַנקלאָנע אַקטען צוגעשיקט אין דער שפיטצע פֿון די. פֿערברעכער האט דער פֿראקאראטאר געשטעלט דעם נענט. דיר ליעבערמאן, וועלכער האט לויט דער מיינונג פֿון דעם ק. ק. פֿראקאראטאר אין איין טאָג אויף דריי מאל דאס געזעץ געבראכען!! אויף וויסעל די אלע אַנקלאָנע אַקטען האָבען איין ווערט אין צו די אלע וועלכע זענען אַנגעקלאָנט האָבען אין דער דעמאנסטראציע אַנטייל גענומען, וועט די פֿערהאנדלונג אויסווייזען, נאר דאס קענען מיר די לעבליכע. געזעץ בעשיצער פֿערויכערן, אז די וועלכע שטייען אין קאמפֿ ווייסען צו גוט, אז געבראכענע טייבעלעך פֿליהען נישט אין מויל אַריין!

זונטאג אס 14 ד. ה. האט ביי אונז דער בעקאנטער, דיכטער, א. ניטמאיווסקיא פֿון ווארשוי איין פֿארטראג איבער דעם טעמא: די פּאליטישע סאריטייען אין קרוין פּוילען געהאלטען: איבער דער טהעטיניקייט פֿון די סאציאליסטישע סאריטייען האט ער נישט גערעדט. ער האט נור אויסגערעכנט די נעמען: דאנענען איבער די נישט סאציאליסטישע האט דער פֿערלענענט מיט א געוויסע קרימינאליסטישע: איין גרויסען בייפֿאל האט ער געהאט ביי אַרומערעדען די ראלע פֿון די קלעריקאלען מיט דעם בישאָפֿ אפּפּיעל אן דער שפיטצע! דער פֿערלענענט האט זיין פֿארטראג געענדיגט מיט די ווערטער: וואס דער מלך מיט די בישאָפֿען האָבען בעשמוצט, וועט די רעוואלוציאן אַבוואשען!

.....

נייטאָנדיען, דען 10/2 1906.

דורך פֿערשידענע שווינדעל אין דורך די אינטערסעלאציע פֿון גענאָסע דאשינסקי, וועלכער האָט אינטערסעלירט אין רייכסראַט פֿון דעם נייטאָנדיע-צער קולטוס, האָט געמוזט רעזיגנירען דער אַלטער קהלס פֿערוידענט רי יחזקאל לאַנדוי. מיט איהם איז פֿערלאָרען גענאָנען די גאנצע מאַכט פֿון בירנער מייסטער באַראַצקי אין דעם בעצירקס־הויפּטמאָנס רעכטע האַנד, ווייל ער איז געווען בעקאנט פֿאַר איין אַלטען וואַהל טאָבער און מיט איהם האָט געמזט דער וויצעפֿערעידענט פֿון זאָבין געביר איבערגעלאָסן די שפּעלעך אהנע סאָס-טעך און איצט וועט קומען אן דער שפיטצע דער דר. דאָויד. ער איז דעם דר. ביקס א מאַכער און א איידעם פֿון דר. פֿריכטמאן פֿון סמירא. פֿון אַלגעמיינעם וואַלרעכט צו קולטוס ווילען זיי פֿאַרלייגן נישט הערען און נאר רענירען ווילען זיי. עס וואָלט שוין צייט געווען פֿון די אלע שטערמישע פֿערזאָרנערס פֿטור ווערען.

באלכאו אס 10 פֿעבער 1906

אס 10 ד. ה. מ. איז אין פֿעריין „בריעדעריליכקייט“ אַבנעהאלטען גע-וואָרען א פֿערוואַלונג. גענט. ראָזענשטרויס אויס סמירא האָט רעפֿערירט איבער דאָס אַלגעמיינע וואַלרעכט די רעוואלוציאן פֿיר דאָס אַלגעמיינע וואַלרעכט איז איינשטיממונג אַנגענומען געוואָרען.

אס 11 ד. ה. מ. איז דו אין פֿעריין „בריעדעריליכקייט“ א גרויסע פֿער-זאַמלונג אָבערהאַלטען געוואָרען. גענט. וואַלווסקי אויס קראַקי האָט רעפֿערירט ווענען אַרגאניזאציע, די פֿערוואַלונג האָט געווערס פֿאַן 1 אַהר ביו 6 אַהר אַבערס. רעפֿעראַט פֿון גענט. וואַלווסקי האָט זאָ געוויקט, אז די האַלאַראַרבייטער האָבען בעשלאָסען אין קירצען אין דער אַרבייטער אַרגאני-זאַציען בייצושטעלען אונז אויך די גערבער האָבען בעשלאָסען אין 8-10 טאָגען אין דער אַרגאניזאציע אַנצוגעהערען.

באלכאו אס 12

אין באלכאו נייט א פֿרישע סדרה דער באלכאָווער ציוניסטישער פֿעריין איז דאך די בעצירקס־הויפּטמאָנשאַט אויסגעלענט געוואָרען איצט וויללען די ציוניסטען מאַכען אין באלכאָו א פּועלי ציון, כדי זיי ווילען זיך קענען אונטער דער אַרבייטערס מאַנטעל בעהאַלטען. זיי רעדען די אַרבייטער צו נאָלדענע בערג, פֿון די נאָלדענע בערג וועט זיך אויסלאָזען א בירדעס אזוי ווי אין אנדערע שטעט. זיי לויפֿען אַרום ווי פֿערסאָממע מייז און אַנטיירען, אָבער ווי עס ווייזט זיך וועט נישט העלפֿען וויער אַרומלויפֿען עס איז א שאַדע וויער אַרבייט אַכאכט באלכאָווער אַרבייטער!